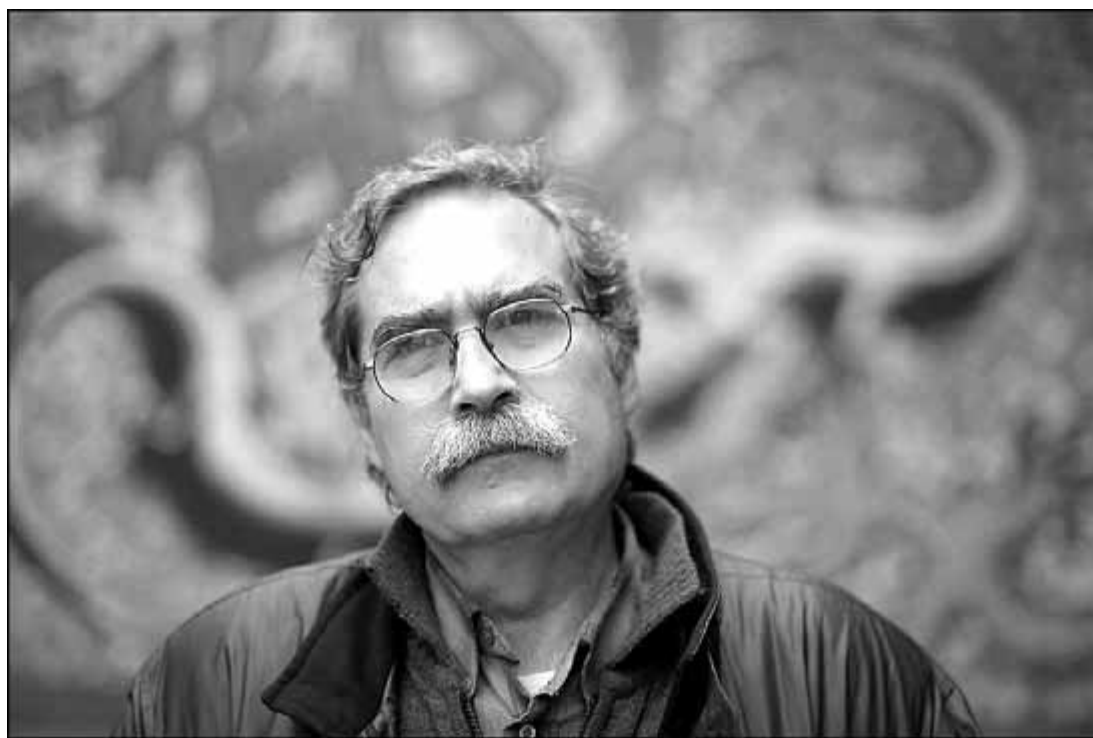

ENTREVISTA

Jaume Cabré

NOVEL·LISTA

ROBERT RAMOS

► ► ►
L.D. Tots els fets de la novel·la són inventats?

J.C. Sí, però tots podrien haver passat, perquè estan escrits dintre d'unes coordenades de versemblança. Alguns dels fets que s'expliquen a la novel·la poden semblar veritables bestieses, però a la història real en van passar d'aquest calibre i de molt més grosses. Si les hagués explicades, m'haurien dit que m'ho estava inventant.

L.D. Al Pallars es va viure la postguerra més cruament que en d'altres zones?

J.C. Sí, s'hi van fer autèntiques barrabassades perquè des de Tremp l'exèrcit franquista va entrar cap a la frontera i, per tant, va ser el lloc on, en certa manera, les tropes de Franco establien la seva presència a Catalunya de manera exemplar per a la resta del país. A més, als pobles les ferides triguen més a cicatritzar que a les ciutats, on tot és més anònim. ¿T'imagines com deu ser de dur haver de conviure amb la persona que saps que ha delatat els teus familiars ara ja assassinats? Hi va haver molta por i encara avui hi ha avis que no en volen parlar després de 30 anys de la mort de Franco. ¿Per què, si no, hi ha tantes reticències als pobles quan es volen desenterrar les fosses comunes del franquisme? Sort que momentàniament ens hem desempallegat del Partit Popular, que no parava de posar traves a la recuperació de la memòria col·lectiva.

L.D. Què l'atreia de la figura de l'Oriol Fontelles, el protagonista masculí de la seva novel·la?

J.C. Sobretot que és un personatge ambigu. A mesura que el vaig anar creant, el vaig anar coneixent i em va sorprendre que fos una persona amb tantes cares diferents, fins al punt que un no sap mai quina és la veritable. En general, la gent té una faceta

pública i una de privada, però en el cas de l'Oriol, aquesta dualitat queda una mica desvirtuada, perquè tothom el jutja a la seva manera, tant des del punt de vista moral i ideològic com personal... I no vull donar exemples concrets, perquè llavors desvelaria secrets de la novel·la que és el lector qui els ha d'anar descobrint. És covard o és valent l'Oriol? No ho sé i tampoc crec que ell mateix en tingui la resposta.

L.D. L'Elisenda Vilabré, en canvi, la protagonista femenina de 'Les veus del Pamano', és una dona molt forta, capaç de fer qualsevol cosa per aconseguir els seus objectius. En certa manera recorda la protagonista de 'Senyoria'...

J.C. El personatge de l'Elisenda va anar creixent en novel·les anteriors. A 'Senyoria' ja tenia ganes de parlar d'una dona molt intel·ligent i amb molt de poder, però un bon dia el personatge em va desaparèixer, se'm va fondre. Quan vaig començar a escriure 'L'ombra de l'eunuc', vaig voler recuperar-lo, però se'm va convertir en un home, que a sobre no era gens poderós, sinó tot al contrari. Final-

"El personatge de l'Elisenda va anar creixent en novel·les anteriors. A 'Senyoria' ja tenia ganes de parlar d'una dona amb molt de poder, però un bon dia el personatge em va desaparèixer"

ment, en entrar en el món del que al final ha estat 'Les veus del Pamano', vaig lligar el personatge amb corretja perquè no se m'escapés més.

L.D. Després de set anys escrivint el

llibre i de més de 700 pàgines d'història, ha quedat satisfet del resultat? Creu que ha sabut explicar el que realment volia transmetre?

J.C. El problema és que no tenia clar què volia explicar de bon principi! Per tant no sé on estava el llistó de l'aprovat per als meus deures. Una altra cosa és que em preguntis si crec que la novel·la està realment acabada o si, per contra, penso que encara la podia haver treballat més.

L.D. Li robo la pregunta, doncs.

J.C. Com a escriptor, quan em deixo treure la novel·la de les mans, és que crec que ja està acabada. A més, la dono a un seguit de gent amiga, molt diferent, bona lectora i sincera, perquè me'n dingui el què.

L.D. I accepta bé les seves crítiques?

J.C. Les discuteixo aferrissadament! Justament per veure si trontollo o no! Però de vegades haig d'admetre que tenen raó i rectificar.

L.D. Què ha sentit en acabar definitivament una novel·la amb la qual ha conviscut durant tants anys?

J.C. El mateix que ja vaig sentir quan vaig posar punt i final a 'Senyoria', a 'Fra Junoy o l'agonia dels sons' i a 'L'ombra de l'eunuc': una sensació de buit total, fins i tot físic. Em desmaio i tot! Penso: "I ara què?". I sento un buit molt gran que haig de tornar a omplir. Segurament, per això em poso a escriure de seguida, fins i tot abans d'acabar del tot l'obra anterior. Ara, per exemple, ja tinc al cap una nova història, però no sé encara en què és convertirà.

L.D. Viu molt intensament les seves novel·les.

J.C. M'hi va la vida! M'ho prenc molt seriosament i per això hi aboco totes les meves energies. Me la jugo. Diàriament hi treballo i les sessions, encara que no em mogui de la cadira, són esgotadores. Hi penso a tota hora, per això, com diu Lobo Antunes, sóc el típic escriptor que sempre sembla que està com en una altra banda.

EL QUIOSC

PEPO TAMARIT

Cavall Fort. Número 1.000. CAVALL FORT SL. Barcelona, març, 2004.

Després de mesos d'anunciar-ho, la revista *Cavall Fort* ha arribat al número 1.000 en la segona quinzena de març. Felicitats! Per celebrar-ho la qualitat del paper d'aquesta edició és superior a l'habitual i han arribat a les 68 pàgines en què es resol el cas del segrest del timbaler, símbol de la revista creat per Cesc.

L'Avenc. Número 290. L'AVENÇ SL. Barcelona, abril, 2004.

El dossier central està dedicat a *L'expansió feudal catalana*. També hi podem llegir l'article 1808-1814. *Crisi i refundació constitucional*. *La Constitució de Cadis*, a càrrec de Xavier Arbós, i una entrevista a Antoni Roca, president de la Societat Catalana d'Història de la Ciència, a més de les seccions habituals.

NOVETATS

EDICIONS DE 1984

www.edicions1984.com

Observacions sobre Hitler
Sebastian Haffner

Àtila. Flors de sang
Apel·les Mestres

Opinions sobre la vida del gat Murr
E. T. A. Hoffmann

Contra els punts del camí de l'Opus Dei
Josep Dalmau

Cos i revolució
Gerard Horta

El dia que Himmler va anar als toros
Miquel Ferrà i Martorell

Seixanta contes
Dino Buzzati